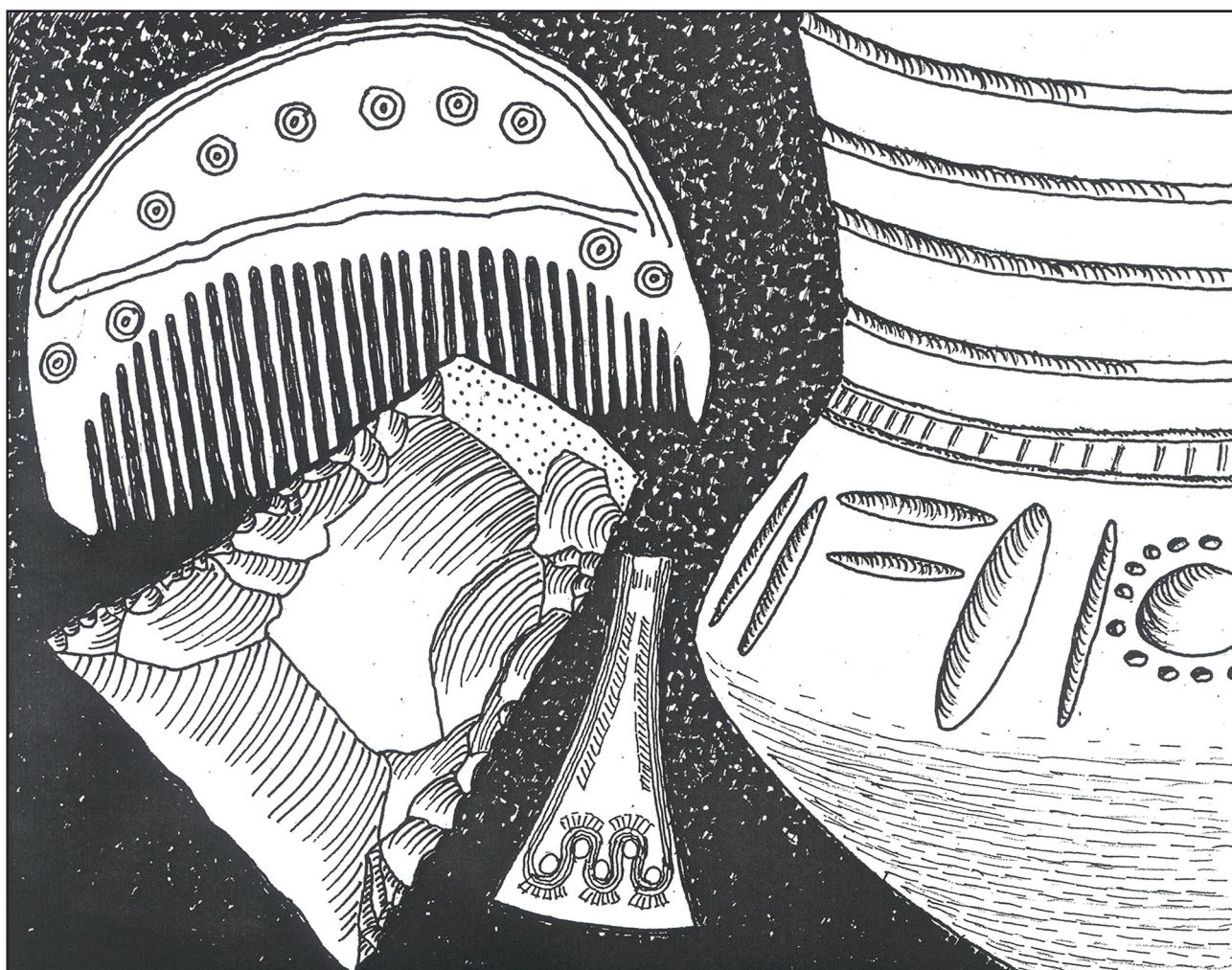

Boplatsspår i Lundby kyrkby

Lundby 336 | Boplat, Bytomt
Förundersökning | Göteborgs kommun

Patrik Hallberg

ARKEOLOGISK RAPPORT FRÅN
GÖTEBORGS STADSMUSEUM
ISSN 1651-7636
© Göteborgs Stadsmuseum 2005
Norra Hamngatan 12
411 14 GÖTEBORG
www.stadsmuseum.goteborg.se

REDAKTION
Mats Johansson
Johannes Nieminen
Ulf Ragnesten

OMSLAGETS GRAFISKA FORM OCH LAYOUT
Mimmi Andersson
Teckning: Hans Dillner

TOPOGRAFISKA OCH EKONOMISKA KARTAN
© Lantmäteriverket. Medgivande 507-98-3211

KARTOR FRÅN STADSBYGGNADSKONTORETS DATABAS
© Göteborgs Stadsbyggnadskontor

FORNLÄMNING LUNDBY 336

Arkeologisk undersökning, bytomt

Författaren har skrivit denna rapport utifrån platsledarens dokumentation.

Länsstyrelsen beslutade om en arkeologisk förundersökning eftersom en tidigare ej känd fornlämning framkommit i samband med schaktningsarbeten för bostadsbebyggelse vid Lundby kyrkby.

Grävningen har visat att de hägnader och husgrunder som kunnat iakttagas i markytan var tillkomna efter laga skiftet 1829. Inom förundersökningsområdet hittades dessutom spår efter förhistorisk verksamhet i form av hårdrester, boplatsgropar, flintredskap och avslag.

ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Länsstyrelsens beslut nr:	421-2763-1996
Uppdragsgivare:	Länsstyrelsen i Västra Götaland
Läge:	Kyrkbyn 25:2, Lundby sn, Göteborgs kommun.
Ekonomisk karta:	7B1d
Koordinater i rikets nät:	X 6405,5 / Y 1268,1
Grävningsorsak:	Bostadsbebyggelse
Grävningsinstitution:	Göteborgs Stadsmuseum
Tidpunkt för undersökning i fält:	960409-960411
Undersökt yta:	ca 5400 m ²
Antal arkeologtimmar i fält:	53
Platsledare:	Johan Wigforss
Övriga deltagare i fält:	Mona Lorentzson
GSMA nr:	960008

TOPOGRAFI OCH FORNLÄMNINGSMILJÖ

Undersökningsområdet ligger på en svag S sluttning och avgränsas i V av en mindre bergknalle. Hela området ligger mellan 16-22 m över havet. Området är i dag täckt av bebyggelse. Åt väster ca 150 m bort ligger Lu 203 som är en boplat från stenåldern. Lundby kyrkby har troligen anor från förhistorisk tid. Byn är sedan gammalt häradets tingsplats. Det har funnits kyrka på platsen sedan åtminstone 1300-talet.

UTSEENDE FÖRE UNDERSÖKNING

Undersökningsområdet var i viss mån stört då schaktningsarbeten redan påbörjats, när rester av en husgrund upptäcktes.

TIDIGARE FYND OCH UNDERSÖKNINGAR

Fornlämningen har inte varit känd tidigare.

MÅLSÄTTNING

Målsättningen var att undersöka, avgränsa och datera lämningarna.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Avbanning med grävmaskin.

GRÄVNINGSIAKTTAGELSER

Anl. 1. Mörk fläck 0,45 x 0,60 m (Ö-V), små kolbitar i ytan, inga stenar, lerblandad mo. Skålförmig botten? Samma karaktär genom hela anläggningen. Djup 0,1 m.

Anl. 2. Hård, 0,9 m diameter. 0,4 m djup, sot och ganska mycket kol och skörbränd sten, ända ner i botten. Obrända ben, rödbrända lerklumpar.

Anl. 3. Hård, 0,9 m i diameter, 0,4 m djup, sotig jord, ej så mycket som föregående. Innehåll som föregående, i botten större sten (ca 0,25 x 0,15 m), större benfragment i botten, slagg (2st), 1 båtnit.

Anl. 4. Hård eller avfallsgrop ca 1,0 m i diameter (ojämn), 0,2-0,3 m djup. Kolinblandning mest i övre delen, i botten lite småsten (ca 5 cm i diameter), mull, ben, 1 slaggstycke? Enstaka skörbrända stenar. 1 flintskrapa, avslag, ben.

Anl. 5. 1,5 x 2 m område med svarta fläckar, lite småsten (ca 0,05 m), en del skörbrända, sot, lite obrända ben, djup 0,1-0,2 m.

Anl. 6. Mörk fläck (1,0 x 0,9 m) kullerstensfylld, ej skörbränd, (0,1-0,15 m stora), 0,2 m djup, (starkt lerblandad) mörkgrå (ljusare än anl. 7), jordblandad lera, endast enstaka kolfragment förekom. 1 keramikskärva.

Anl. 7. Mörk fläck, ca 0,7 x 0,7 m, fylld med delvis skörbrända stenar, sotig mörkgrå starkt lerblandat lager, 0,4 m djup.

Anl. 8. Mörk fläck, ca 0,9 m diameter, 0,25 m djup, sotig, mörkgrå sandig lera, jordblandad. Några stenar inblandade (0,04-0,05 m stora), 1 obearbetad flinta.

Anl. 9. Mörk fläck, 0,55 x 0,6 m, sotig, 0,08 m djup svartgrå lera med kolbitar.

Anl. 10. Mörk fläck 0,8 x 0,6 m, 0,15 m djup, mörkgrå jordblandad lera med sotprickar i söder, stora stenar ca 0,3 x 0,25 m.

Anl. 11. Mörk "sträng" ca 0,25 m bred och 0,1 m djup, mörkgrå jordblandad lera med sotprickar och enstaka större kolbitar. "Strängen" sträcker sig ca 4,75 m i närmast N-S riktning. "Strängen" avslutas i bägge ändar med en rund mörk fläck ca 0,25 m i diameter.

Anl. 12. Mörk fläck 0,7-0,8 m i diameter, ca 0,1 m djup. Enstaka små kolbitar, ingen sten, inga fynd, jorden moig.

Anl. 2-5. Liggande öster om svackan (ungefär N-S) i vars lägsta del går ett dike med kulvert. Området kring anl. 2-5 ganska mycket sten upp till 0,1-0,15 m stor, en hel del spruckna och skörbrända. Inte så mycket flinta som längre västerut.

Någon exakt dokumentation av anläggningarnas placering har inte gjorts, området är endast utmarkerat på ekonomiska kartan (fig. 2).

FYNDBESKRIVNING

Fynden fördelar sig enligt följande (GSMA 960008):

Undernr	Grävningsenhet	Sakord	St	Vikt gr	Material
01	Anl 2	Avslag med retusch	1	11	Flinta
02	Anl 2	Avslag	1	3	Flinta
03	Anl 2	Slagg	1	41	Järn
04	Anl 2	Keramik	1	1	Keramik
05	Anl 2	Br.lera	2	11	Lera
06	Anl 2	Kol	1	1	Kol
07	Anl 2	Ben		1	Ben
08	Anl 3	Avslag	1	2	Flinta
09	Anl 3	Järnspik	1	16	Järn
10	Anl 3	Ben	2	2	Ben
11	Anl 3, p.1	Avslag	3	11	Flinta
12	Anl 3, p.1	Knacksten	1	213	Bergart

13	Anl 3, p.1	Slagg	2	255	Järn
14	Anl 3, p.2	Avslag	1	1	Flinta
15	Anl 3, p.2	Ben		99	Ben
16	Anl 4	Avslagsskrapa A	1	7	Flinta
17	Anl 4	Stycke med retusch	1	82	Flinta
18	Anl 4	Avslag	3	106	Flinta
19	Anl 4	Slagg	2	340	Järn
20	Anl 4	Br.lera	2	2	Lera
21	Anl 4	Ben		35	Ben
22	Anl 5	Mikrolit A	1	1	Flinta
23	Anl 5	Avslag	3	5	Flinta
24	Anl 5	Glimmer	2	1	Övrigt
25	Anl 5	Br.lera		260	Lera
26	Anl 5	Ben		100	Ben
27	Anl 6	Avslag	1	1	Flinta
28	Anl 6	Keramik	1	3	Keramik
29	Anl 7	Avslag	1	4	Flinta
30	Anl 7	Br.lera	1	1	Lera
31	Anl 8	Avslag	1	1	Flinta
32	Anl 11	Avslag	1	1	Flinta
33	Avbaning V delen	Avslag med retusch	1	18	Flinta
34	Avbaning V delen	Övrig kärna	1	18	Flinta
35	Avbaning V delen	Övrig kärna	1	116	Flinta
36	Avbaning V delen	Avslag	26	333	Flinta
37	Avbaning V delen	Splitter	1	1	Flinta
38	Avbaning V delen	Övrig flinta	1	35	Flinta
39	ytplockning v.fältet	Avslag med retusch	1	6	Flinta
40	ytplockning v.fältet	Spån	1	1	Flinta
41	ytplockning v.fältet	Avslag	12	105	Flinta
42	ytplockning v.fältet	del av kritpipa	1	1	Krita
43	ytplockning v.fältet	Keramik, sentida	3	55	Keramik

TOLKNING OCH DATERING

Förutom husgrunder och hägnader från den gamla bytomten, tyder de mörkfärgningar, hårdrester, gropar, redskap och avslag av flinta som upptäcktes, på att det rör sig om en eller flera förhistoriska bosättningar, sannolikt från brons/järnålder.

SAMMANFATTNING

Göteborgs Stadsmuseum har utfört en förundersökning som visar att de hägnader och husgrunder som kunde iakttas i markytan inom denna del av bytomten, är tillkomna efter laga skifte 1829. Iakttagelserna stämmer väl överens med det markutnyttjande som återspeglas i det äldre kartmaterialet. På 1722 års tegskiftes-

karta består området av kålgårdar. Stadsmuseet menar att denna del av bytomten under medeltid och fram till laga skiftet 1829 främst nyttjats för odling och först därefter bebyggts.

ANTI-KVARISK BEDÖMNING

Efter undersökningen får den del av fornlämningen som befinns på den aktuella tomten borttagas. Lagskydd kvarstår på icke berörd del av fornlämningen Lu 336.

LITTERATUR

Andersson, S, m.fl. 1978. Sorteringsschema för flinta. *Fyndrapporter*, s. 215-252.
Ragnesten, U, 2001. *Rapport över arkeologisk förundersökning i Göteborgs kommun 2001, Lundby socken, Lundby By-gårdsplats*. Rapport Stadsmuseets arkiv.

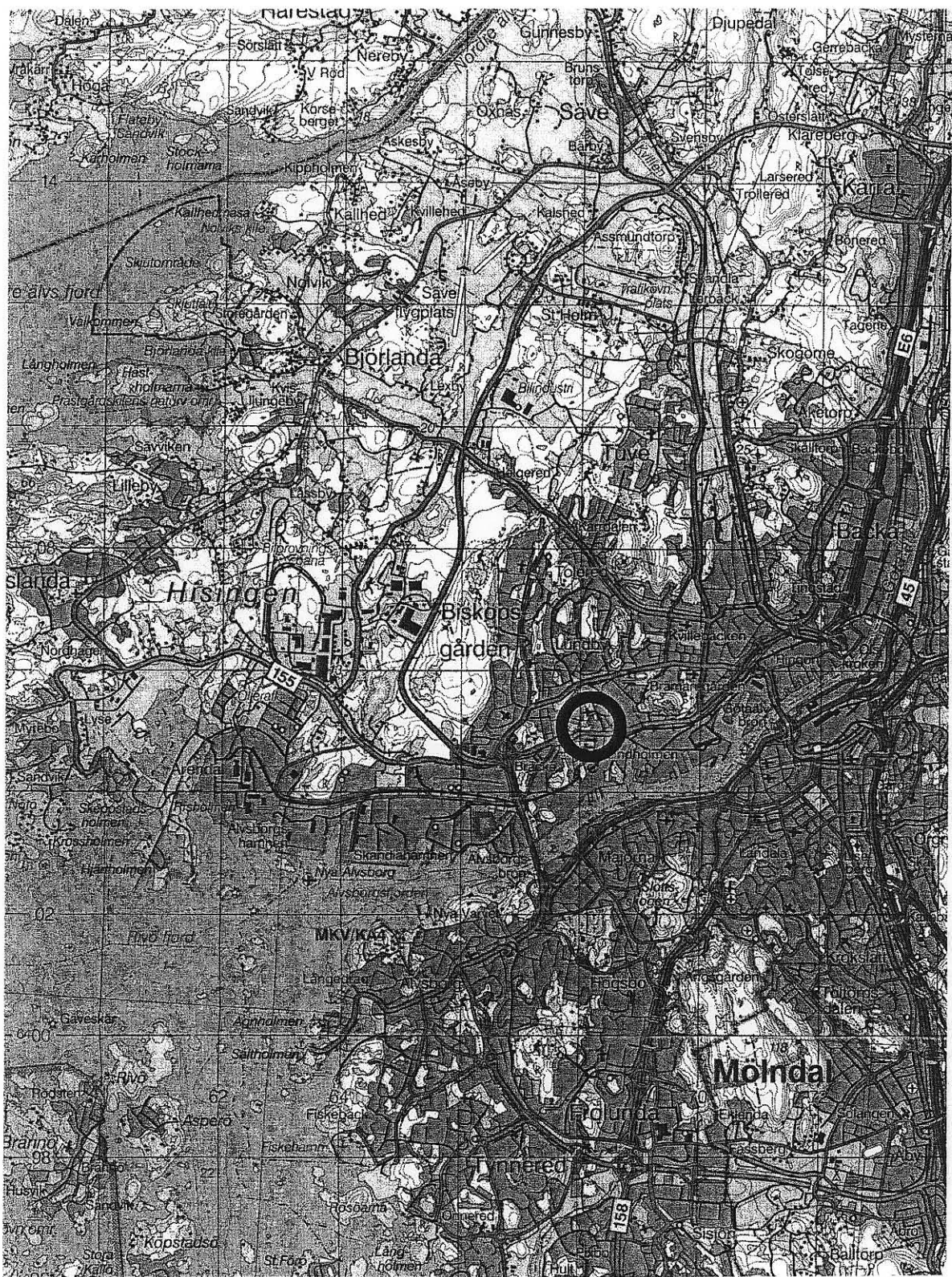

Fig. 1. Undersökningsområdet markerat på topografisk karta (Blå kartan). Skala 1:100 000.

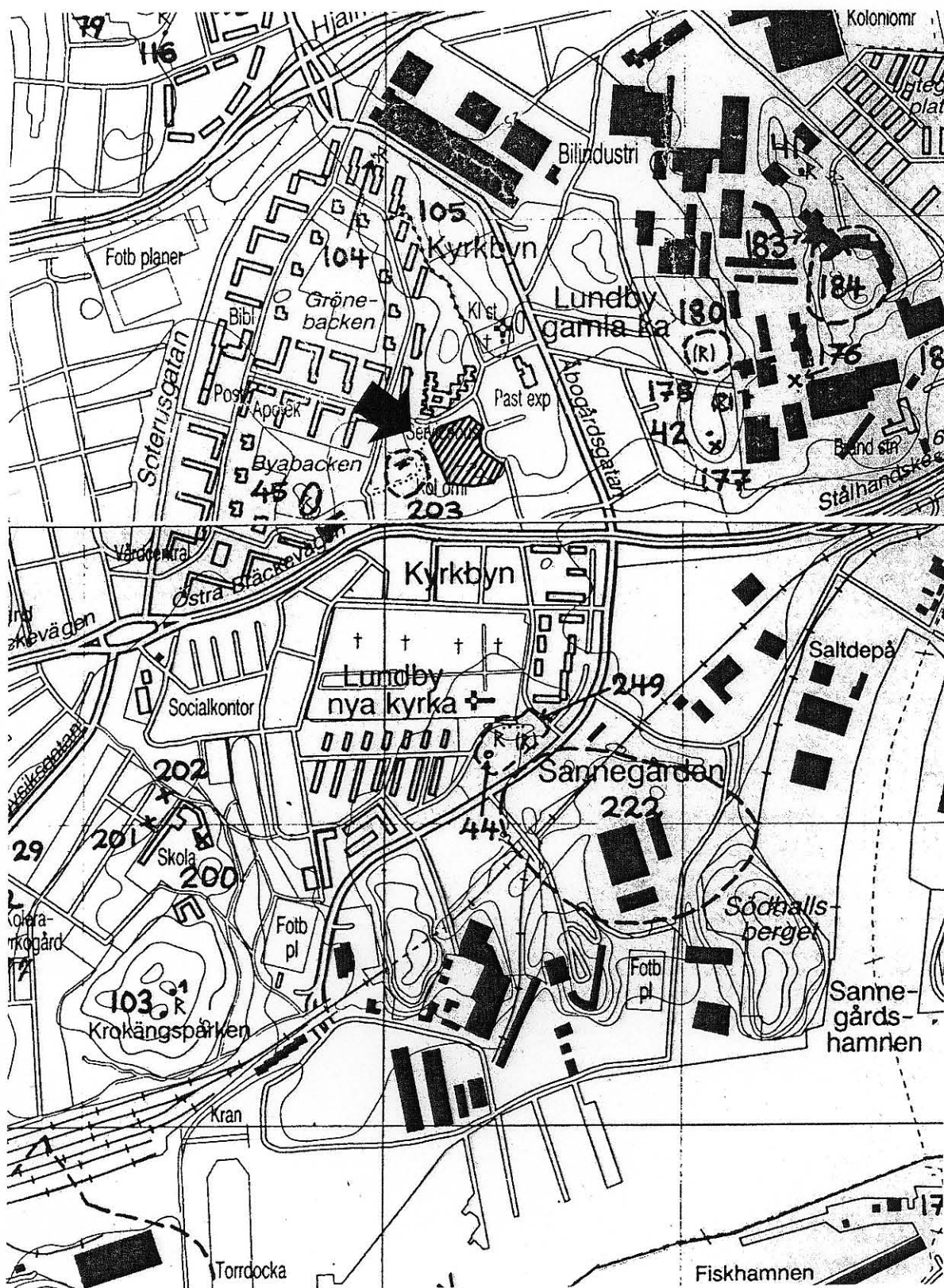

Fig. 2. Ekonomisk karta med undersökningsområdet markerat. Skala 1:10 000.